

Dokument-typ	Dokumentnamn	Uppföljning	Version Gäller från
Riktlinje	Riktlinjer för direktupphandling för Farsta stadsdelsnämnd	Årsvis samt vid förändringar i lagstiftning eller i organisationen.	1.0
Beslutas av	Gäller för verksamheter	Fastställt datum	
	Stadsdelsförvaltningens samtliga enheter	2024-09-XX	
Dokumentinformation			
Riktlinjen gäller för stadsdelsnämndens samtliga verksamheter och ska borga för att aktuell upphandlingslagstiftning efterlevs inklusive stadens styrdokument och riktlinjer avseende inköp och upphandling			

De grundläggande upphandlingsprinciperna¹

Riktlinjer för direktupphandling för Farsta stadsdelsnämnd – bilaga 1

De lagar som styr all offentlig upphandling bygger på fem grundprinciper som har sin grund i EU-rätten. Bestämmelserna i upphandlingslagarna ska alltid tolkas mot bakgrund av dem.

För att avgöra om en upphandling är förenlig med de grundläggande upphandlingsprinciperna behöver en bedömning göras i det enskilda fallet. Bedömningen görs bland annat utifrån vad som upphandlas och vad syftet med upphandlingen är.

Principen om likabehandling

Likabehandlingsprincipen innebär att leverantörer i lika situationer ska behandlas lika – leverantörer ska ges samma förutsättningar. Alla leverantörer ska exempelvis få samma information vid samma tillfälle. Ytterligare ett exempel är att upphandlande myndighet (ansvarig upphandlare) inte får acceptera ett anbud som lämnats in för sent, eftersom samma regler och tidsfrister ska gälla alla.

Principen betyder också att leverantörer i olika situationer ska behandlas olika. Till exempel kan leverantörer behöva visa på olika sätt att de kan leverera det som ska upphandlas.

---

¹ Texten om de grundläggande upphandlingsprinciperna är till stor del hämtad från Upphandlingsmyndighetens hemsida (augusti 2024).

Undantag från huvudregeln om likabehandling är endast möjliga om det finns sakliga skäl för det.

Principen om icke-diskriminering

Icke-diskrimineringsprincipen innebär att det är förbjudet att diskriminera leverantörer på grund av nationalitet (t.ex. medborgarskap, etablerings- eller verksamhetsland). Den upphandlande myndigheten eller enheten får inte ställa krav som bara svenska leverantörer känner till eller kan klara av att uppfylla. Det gäller även om den upphandlande myndigheten inte förväntar sig anbud av några utländska leverantörer. Lokala leverantörer får inte ges företräde det vill säga anbudsgivare från andra orter ska behandlas på samma sätt som företag från den egna kommunen.

Principen om öppenhet

Öppenhetsprincipen (transparensprincipen) innebär att en upphandlande myndighet eller enhet ska agera på ett öppet sätt. Det innebär att upphandlingar ska präglas av öppenhet och förutsebarhet. Det är exempelvis inte tillåtet att hemlighålla uppgifter om upphandlingen. Upphandlingen ska därför som utgångspunkt annonseras så att vem som helst kan lämna anbud i upphandlingen. De leverantörer som lämnat ansökan eller anbud i upphandlingen ska informeras om resultatet.

Upphandlingsdokumenten ska vara förutsebara, det vill säga

- klart och tydligt formulerade
- innehålla samtliga krav som ställs
- ha information om hur upphandlingen kommer att genomföras.

På så sätt blir det tydligt för leverantörerna på vilka grunder kontrakt kommer att tilldelas. Principen syftar huvudsakligen till att garantera att det inte förekommer någon risk för favorisering eller godtycke från den upphandlande myndighetens eller enhetens sida.

Principen om ömsesidigt erkännande

Principen om ömsesidigt erkännande innebär att bevis, så som intyg och certifikat, som har utfärdats av en medlemsstats behöriga myndigheter ska gälla också i övriga EU- och EES-länder.

Proportionalitetsprincipen

Med principen om proportionalitet menas att kraven, kriterierna och villkoren i upphandlingen ska vara rimliga i förhållande till det som upphandlas. Kraven ska vara både lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet med upphandlingen. Om det finns flera alternativ bör

den upphandlande myndigheten eller enheten välja det alternativ som är minst belastande för leverantörerna.